

U 4/2020 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av rådets förordning (EEG) nr 95/93 om gemensamma regler för fördelning av ankomst- och avgångstider vid gemenskapens flygplatser (ändring av den s.k. slotförordningen)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag av den 13 mars 2020 till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av rådets förordning (EEG) nr 95/93 om gemensamma regler för fördelning av ankomst- och avgångstider vid gemenskapens flygplatser samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors den 26 mars 2020

Kommunikationsminister Timo Harakka

Trafikråd Risto Saari

KOMMUNIKATIONMI-
NISTERIET

PROMEMORIA

EU/2020/0757

17.2.2020

KOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING OM ÄNDRING AV RÅDETS FÖRORDNING (EEG) NR 95/93 OM GEMENSAMMA REGLER FÖR FÖRDELNING AV ANKOMST- OCH AVGÅNGSTIDER VID GEMENSKAPENS FLYGPLATSER (ÄNDRING AV DEN S.K. SLOTFÖRORDNINGEN)

1 Förslagets bakgrund och syfte

Den 13 mars 2020 lade Europeiska kommissionen fram ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av rådets förordning (EEG) nr 95/93 om gemensamma regler för fördelning av ankomst- och avgångstider vid gemenskapens flygplatser. Förslaget lades fram eftersom flygbolagen på grund av coronaviruset (SARS-CoV-2) har varit tvungna att ställa in flyg sedan januari 2020, först till Folkrepubliken Kina och Hongkong och därefter i allt större utsträckning även till andra destinationer. Syftet med förslaget är att säkerställa att flygbolagen även under sommarsäsongen 2020 och den därpå följande tidtabellsperioden får behålla de ankomst- och avgångstider som de tilldelats baserat på flygningarna under föregående säsong.

Förslaget grundar sig på artikel 100.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

2 Förslagets huvudsakliga innehåll

Rådets förordning (EEG) nr 95/93 innehåller regler för hur ankomst- och avgångstiderna vid EU:s flygplatser (de s.k. slottiderna) ska fördelas mellan flygbolagen enligt principen ”use it or lose it”. Ett flygbolag ska använda minst 80 procent av de slottider som det tilldelats för en sommar- eller vintersäsong för att få behålla samma slottider även under nästa motsvarande tidtabellsperiod.

Coronaviruset har lett till att flygbolagen sedan början av 2020 har ställt in flyg, först till Folkrepubliken Kina och Hongkong och därefter globalt i allt större omfattning. Enligt preliminära uppgifter har flygtrafiken under början av 2020 minskat med cirka 10 procent, och minskningen kommer att öka betydligt när den stängning av gränserna som många länder beslutat om träder i kraft med tillhörande reseförbud. Dessutom har flygbolagen på eget initiativ minskat sina flygningar på grund av minskad efterfrågan.

Syftet med kommissionens förslag är att ändra slottförordningen så att flygbolagen inte går miste om sin rätt till slottider på grund av färre flygningar till följd av den exceptionella situationen. När det gäller flygningar till Folkrepubliken Kina och Hongkong gäller undantaget perioden 23.1–30.6.2020 medan undantaget för övriga flygningars del gäller perioden 1.3–30.6.2020. Även om flygningar inte genomförs under dessa perioder räknas de som genomförda och påverkar inte rätten enligt slottförordningen till samma slottider även under nästa tidtabellsperiod.

Förslaget innehåller en skyldighet för kommissionen att följa utvecklingen av situationen och utfärda en uppföljningsrapport senast den 15 april 2020. Därefter bemyndigas kommissionen att utfärda en delegerad förordning, med stöd av vilken kommissionen vid behov kan förlänga undantagstiden och senarelägga det slutdatum (30.6.2020) som nu anges i förslaget till förordning. En förlängning av undantagstiden ska grunda sig på evidensbaserade uppgifter om att situationen i fråga om coronaviruset fortsätter och hindrar flygbolagen från att använda de slotttider som de tilldelats även efter juni 2020. Kommissionen har befogenhet att utfärda en delegerad förordning inom ett år från det att den föreslagna ändringen av förordningen träder i kraft.

Slottförordningen ändrades på motsvarande sätt 2002 efter terrorattacken i New York, 2003 på grund av Irakkriget och sarssepidemin samt 2009 efter den globala finanskrisen.

3 Förslagets rättsliga grund och förhållande till subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna

Förslagets rättsliga grund är artikel 100.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). På förslaget tillämpas det ordinarie lagstiftningsförfarandet enligt artikel 294 i EUF-fördraget. Statsrådet anser att förslagets rättsliga grund är lämplig.

4 Förslagets konsekvenser

Genom bestämmelserna i förslaget säkerställs flygbolagens rätt att behålla sina nuvarande slotttider under nästa tidtabellsperiod även om de inte utnyttjar dem under undantagsperioden. Därmed behöver flygbolagen inte flyga med tomma flygplan, vilket skulle anstränga flygbolagens ekonomi ytterligare och även belasta miljön i onödan.

5 Behandling av förslaget i Finland och i Europeiska unionen

Statsrådets skrivelse har beretts vid kommunikationsministeriet. Förslaget till förordning och utkastet till U-skrivelse behandlades den 16.3–17.3.2020 genom skriftligt förfarande i trafiksektionen, som är underställd kommittén för EU-ärenden.

Meningen är att förslaget ska börja behandlas omedelbart i rådets arbetsgrupp för luftfart och därefter antas så fort som möjligt av Europaparlamentet och rådet.

6 Ålands självstyrelse

Ärendet hör till rikets lagstiftningsbehörighet.

7 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet stöder förslaget och anser det viktigt att förordningen träder i kraft så fort som möjligt.